

Llegenda de la Binvoca

Gisclareny

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A l'estret i pas de Vimboca
Emplaçament: Al mig del congost. Pista de Molnell a la Muga, al trobar el torrent de Vimboca, sender fitat. 1 h.
Alçada: 1307

Coordenades:

Latitud: 42.2846
Longitud: 1.79609
UTM Est (X): 400740
UTM Nord (Y): 4682078

Classificació

Número de fitxa: 08093 - 118
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Costumari
Estil / època: Modern Popular
Segle: XVI
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat: Privada
Titular: 08092A002000130000YT
Fitxes associades:
[Clot de Vimboca](#)
[Forat de Vimboca](#)
Autoria de la fitxa: Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa: ds., 05/10/2019 - 02:00

Descripció

La Binvoca és un ésser femení de figura imprecisa que habita a la petita localitat de Gisclareny. Antigament, la Binvoca era un personatge tenebrós molt temut pels infants d'aquells paratges, ja que les mares els feien creure que si no feien bondat vindria aquest ésser indeterminat i obscur, se'ls enduria i mai més tornarien a veure a les seves famílies

Observacions:

Participa del concepte típic i tradicional d'Espantacriatures, i si bé és cert que s'enduu els nens, no ens consta el què en feia després, la qual cosa edulcora una mica la possible crueltat extrema del relat tal i com hem documentat amb altres Ogres i Espantacriatures. Tot i així, els que no feien bondat desapareixien per sempre més, amb la qual cosa ens trobem, una vegada més, amb uns càstigs desmesurats i desproporcionats.

Citant Joan Amades, Manuel Martín Sanchez afirma que la Binvoca és una Encantada. En aquest sentit, si de cas hauria de fer referència a una persona encantada de la forma que expliquem en comentar la llegenda de La Font dels Encantats , i no pas un personatge assimilable a una Fada, Dona d'Aigua, etc. És a dir, que podria ser un personatge encantat que justament per aquest fet actua d'Espantacriatures. Amb tot, un cop fet aquest aclariment, nosaltres hem cregut oportú situar-lo a la present categoria temàtica, D'Ogres i Espantacriatures en comptes de fer-ho a la D'Encanteris i Embruixaments perquè, cas d'existir, no sabem quin tipus d'encantament va patir. Val a dir que el pas, el forat i estret de Vimboca són llocs que per si sols són per imaginar llegendes, encanteris i llocs encantats. La geologia càestica del lloc fomenta l'aparició de llegendes d'aquest tipus.

Història

Llegendes que fan referència al fenòmen de la bruixeria a Catalunya i en concret a la vila de Bagà les quals es triben documentades al segle XVI i XVII a la baronia. Consta que hi va haver un tribunal inquisidor per a les mateixes que foren cremades a la foguera.

Bibliografia

CABALLÈ I CANTALAPIEDRA, F (1996). Les tres-centes cases de Giscareny. Columna Albí. MARTÍN SÁNCHEZ, Manuel: Seres míticos y personajes fantásticos españoles, Editorial EDAF S.A., Madrid, 2002, pàg. 167.

VERDAGUER i SANTALÓ, Jacint: Totes les rondalles. Pirene Editorial i Edicions Proa. Barcelona, 1995, pàgs. 53-55).

Informació inèdita cedida per Albert Rumbo i Soler.

